

T.C.  
ASKERİ YARGITAY BAŞSAVCILIĞI  
ANKARAD.KURULU  
TUTUKLU

## TEBLİĞNAME

U.Ev.No. : 1972/496  
TEBLİĞNAME No. : 1972/404  
4. DAİRE ESAS NO.: 1972/118  
DRL.KRL. : 1972/48

22.6.1972

Sanık	Kamil DEDE ve Necmi DEMİR
Suç	Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilgaya cebren teşebbüs etmek.
Temyiz eden	Hükmi veren Askeri Mahkeme
Temyiz isteminin süresinde olup olmadığı	Hükmin Tarih ve Sayısı
	Hükmin Konusu

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilgaya cebren teşebbüs etmek suçundan sanıklar Kamil DEDE ile Necmi DEMİR haklarında verilen mahkûmiyet hükmünün temyizen tetkiki sırasında; adı geçen sanıklar hakkında isnat edilen suçtan verilen ölüm cezasının onanması için yazılmış bulunan 1.4.1972 tarih ve 1972/404-118 sayılı tebliğnameimizdeki görüş hilafına 4. Dairece sanık Kamil DEDE ile Necmi DEMİR'in sevk ve idare yönünden karar alma durumunda bulunmamaları, her biri ile içinde gözükmemeleri ve mevcut fiillerinde neticeyi etkileyici nitelik göstermemesi gibi sebeplerle bu sanıklar hakkında T.C.K.nun 59. maddesindeki hafifletici sebebin kullanılması lazım geleceğinde bahisle hükmün bozulması üzerine, işin bir defada DAİRELER KURULUNDA müzakeresinde fayda mülahaza edildiğinden, adı geçen bu sanıklar hakkındaki Daire kararına süresinde itiraz edilmiştir :

T.C.K.nun 59. maddesinde " Kanuni tahfif sebeplerinden ayrı olarak mahkemece her ne zaman fail lehine cezayı hafifletecek takdiri sebepler kabul edilirse idam cezası yerine müebbet ağır hapis ve müebbet ağır hapis yerine 30 sene ağır hapis cezası hükmolunur. Diğer cezalar altıda birden fazla olmamak üzere indirilir" denmektedir. Bu maddede bahsi geçen takdiri azaltıcı sebepler suçlunun fiiline uyacak en adil bir cezanın tesbitine imkan vermek için kabul edilmiştir. Bilhassa bu müesese sabit cezalı suçlarda daha fazla ehemmiyet arzettiğidir.



T.C.K.nunda " serbest takdir sistemi " kabul edilmiştir. Bu sistemde nelerin ve ne gibi hallerin takdiri azaltığı sebep sayılacağı gösterilmemiş takdiri azaltıcı sebeplerin mevcut olup olmadığını ve gerekse mevcutlarının mahiyetleri itibariyle nazara danıp alınmamasını mahkemelere bırakmıştır. Doktrinde genel olarak takdiri azaltıcı sebebin bulunup bulunmadığının tayin keyfiyetinin davanın esasına bakan mahkemeye ait bir yetki olduğu belirtilmekte isede, tatbikatta bu takdir hakkının mutlak olmadığı, takdiri azaltıcı sebebin uygulanmasının Yargıtay murakabesine tabi olacağı ve takdiri azaltıcı sebebinin takdirinde yanılma, saaf tezada düşülmesi hallerinde hükmün bozulabileceği esası kabul edilmiştir.

Sanıklar Kamil DEDE ile Necmi DEMİR haklarında T.C.K.nun 59. maddesi tatbik edilmemiştir. Mahkemenin bu yoldaki kararında bir yanılma, saaf ve tezaad bulunmamaktadır.

Şöyledi: Adı geçen sanıklar Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilgaya cebren teşebbüs etmek suçundan T.C.K. nun 146/1.maddesi gereğince ölüm cezasına mahküm edilmişlerdir. Dosyanın tetkikinden anlaşılacağı üzere ne fiillerinden ve ne de sanıkların şahıslarından gelen takdiri azaltıcı bir sebep mevcut değildir. Sanıkların gerek soruşturma ve gerekse duruşmaları sırasındaki tutumları, şahıslarından gelen takdiri azaltıcı bir sebebin bulunmadığını göstermektedir. Ve yine Kamil DEDE Türk Ticaret Bankasının soyulması ve Mete Has ve Talip Aksoy'un kaçırılarak fidye alınması olaylarında hem karar safhasında oy sahibi, hemde icrası olarak bulunmuş, İsrail Başkonsolosu Elrom'un şartlar hükümetçe kabul edilmez ise öldürülmek üzere kaçırılması olayında da karar verenlerden biri olarak yer almıştır. Neci DEMİR ise, örgütün silah temini, örgütü genişletme işlerinde görev aldığı gibi, Elrom'un şartlar kabul edilmez ise öldürülmek üzere kaçırılışında bizzat iştirak ettiği ve ayrıca hükümete karşı talep bildirimlerini yazıp yayınladığı subuta ermiş olduğundan, sanıkların fiillerinden felen takdiri azaltıcı bir sebebinde mevcut olmadığı görülmektedir. Bu durumlar mahkemenin adı geçen sanıklar hakkında T.C.K.nun 59. maddesini tatbik etmemesinde bir yanılmaya, zaafa ve tezada düşmediğini açık olarak göstermektedir.

Ve ayrıca adı geçen bu sanıkların eylemleri ile Askeri Yargıtay Daireler Kurulunca T.C.K.nun 59. maddesinin uygulanması gerektiği kararlaştırılan benzer olaylardaki sanıkların eylemleri arasında bir kıyaslama da yapılamaz. Bu sanıklar müteaddit eylemlerin kararına ve icrasına iştirak etmişlerdir.

Su sebeplerle, sanık Kamil DEDE ile sanık Necmi DEMİR haklarında T.C.K.nun 59. maddesinin tatbik edilmesi lazım geleceğine ilişkin ve bu sebeble mahkûmiyet hükmünü bozan 4. Dairenin kararında kanuni isabet bulunmadığından, mezkûr kararın kaldırılmasına ve adı geçen bu sanıklar hakkında mahal mahkemesince verilmiş olan mahkûmi hükmünün ONANMASINA;

Karar verilmesi mütalaasıyla DAİRELER KURULUNA havalesi için dava dosyası başkanlığa sunulur.  
İ.Ş.



İnza  
Fahri ÇOKER  
Tümamiral  
As. Yargıtay Başsavcısı